

ਯਿਸੂ ਦੀ ਦੁਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸੱਦਾ (11:25-30)

ਆਪਣੇ ਮੋਅਜਜ਼ੇ ਵੇਖਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਵਾਲੇ ਨਗਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਏ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਵੱਡਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ।

ਉਹਦੇ ਵੱਲੋਂ ਪਿਤਾ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ (11:25-27)

²⁵ਉਸ ਵੇਲੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਆਖਿਆ, ਹੇ ਪਿਤਾ ਅਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਤੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨੀਆਂ ਅਤੇ ਬੁੱਧਵਾਨਾਂ ਤੋਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਣਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ। ²⁶ਹਾਂ, ਹੇ ਪਿਤਾ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਇਹੋ ਚੰਗਾ ਲੱਗਾ। ²⁷ਸਭ ਕੁਝ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਪਰ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਉਹ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਪੁੱਤਰ ਉਹ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੇ।

ਆਇਤ 25. ਉਸ ਵੇਲੇ ਵਾਕਅੰਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮੋਅਜਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਲਈ ਮਸੀਹ ਦਾ ਇਹ ਆਖਰੀ ਸੱਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯਿਸੂ ਦੀ ਦੁਆ ਭੀੜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (11:25-27)। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੁਆ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਲਿਮਿਟਡ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ ਸਨ (ਲੂਕਾ 10: 17, 21, 22)।

ਉਹਨੇ ਕੀ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਸੀ? ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਹੇ ਪਿਤਾ ਆਖ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਲੱਖਣ ਸਬੰਧ ਵੱਲ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਇਲਾਹੀ ਹੋਣ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੁਆ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 5: 18; 10: 30)। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਅਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਆਖਦਿਆਂ ਉਸ ਦੇ ਸਰਵਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਹੋਣ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 17: 24)। ਤੀਜਾ, ਉਸ ਨੇ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਨਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਮਕਸਦਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਗਿਆਨੀਆਂ ਅਤੇ ਬੁੱਧਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਣਿਆਂ ਵਿਚ ਫ਼ਰਕ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਮਝ ਦਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਫ਼ਰਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾ ਹੈ (18: 1-4; 21: 15, 16; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1: 18-31)। ‘ਗਿਆਨੀਆਂ ਅਤੇ ਬੁੱਧਵਾਨਾਂ’ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ

ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ‘ਨਿਆਏ’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਰੁਹਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ ‘ਦਿਲ ਦੇ ਗ਼ਰੀਬ’ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਹਦੇ ਅੱਗੇ ਹਲੀਮ ਕਰਦੇ ਹਨ (5:3)।

ਆਇਤ 26. ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਸੰਖੇਪ ਦੁਆ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਸਚਿਆਈ ‘ਗਿਆਨੀਆਂ’ ਤੋਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ‘ਨਿਆਣਿਆਂ’ ਉੱਤੇ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਹਾਂ, ਹੇ ਪਿਤਾ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਇਹੋ ਚੰਗਾ ਲੱਗਾ।’ ਅਸਲ ਵਿਚ, ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੰਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਾ ਪਰ ਹਲੀਮਾਂ ਉੱਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਦਾ ਹੈ’ (ਯਾਕੂਬ 4:6)। ਉਸ ਨੂੰ ਘੁਮੰਡੀਆਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੁਖੀ ਮਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ (ਯਸਾਯਾਹ 57:15)।

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹਮਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਠੁਕਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਵੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਕਸਦਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮਸੀਹ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਸੱਚਿਆਈ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਆਇਤ 27. ਭੀੜ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੁਆ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸਦਿਆਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪਿਤਾ ਜੋ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਗਟ ਕਰਨਾ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਚਿਆਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ‘ਕਿਸੇ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ, ਇਕਲੌਤਾ ਪੁੱਤਰ ਜਿਹੜਾ ਪਿਤਾ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਹੈ ਓਸੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ’ (ਯੂਹੰਨਾ 1:18)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪ ਆਖਿਆ:

ਜਿਨ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਓਨ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ... ਕੀ ਤੂੰ ਸਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਜੋ ਮੈਂ ਪਿਤਾ ਵਿਚ ਅਰ ਪਿਤਾ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਹੈ? ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਆਪ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਆਖਦਾ ਪਰ ਪਿਤਾ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਪਰਤੀਤ ਕਰੋ ਕਿ ਮੈਂ ਪਿਤਾ ਵਿਚ ਅਰ ਪਿਤਾ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੰਮਾਂ ਹੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੇਰੀ ਪਰਤੀਤ ਕਰੋ (ਯੂਹੰਨਾ 14:9-11)।

ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਸੱਦਾ (11:28-30)

²⁸ ‘ਹੇ ਸਾਰੇ ਬੱਕੇ ਹੋਇਓ ਅਤੇ ਭਾਰ ਹੇਠ ਦੱਬੇ ਹੋਇਓ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਓ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਰਾਮ ਦਿਆਂਗਾ। ²⁹ਮੇਰਾ ਜੁਲਾ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਲੈ ਲਵੋ ਅਤੇ ਮੈਥੋਂ ਸਿੱਖੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਮਨ ਦਾ ਗ਼ਰੀਬ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਿਆਂ ਜੀਆਂ ਵਿਚ ਅਰਾਮ ਪਾਓਗੇ। ³⁰ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਜੁਲਾ ਹੌਲਾ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਭਾਰ ਹਲਕਾ ਹੈ।’

ਆਇਤ 28. ਦੁਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਇਕ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਥੇ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (11:28-30)। ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਸੱਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਵਰਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਦਾ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਹੈ ਪਰ ਮੂਲ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਹੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੇ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼੍ਰਾ ਦੇ ਬੋਝ ਹੇਠ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ

ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਰੀਤਾਂ ਹੇਠ ਦੱਬੇ ਹੋਏ ਸਨ। ‘ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਓ’ ਆਖਦਿਆਂ ਯਿਸੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਹਲੀਮੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਓਸੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 14:6), ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ (ਯੂਹੰਨਾ 6:37, 60-69; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 4:12)।

ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ‘ਸਾਰੇ ਜਗਤ’ ਦੀਆਂ ‘ਸਭ ਕੌਮਾਂ’ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਸੱਦਾ ਹੈ (28:19; ਮਰਕੁਸ 16:15), ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰਕੌਮਾਂ, ਨਰ ਅਤੇ ਨਾਰੀ, ਗੁਲਾਮ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦ ਸਭ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਹੀ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 1:16; ਗਲਾਤੀਆਂ 3:26-29)। ਕੋਈ ਵੀ ਜਿਹੜਾ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਢੰਗ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਯਿਸੂ ਦਾ ਸੱਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਥੱਕੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਭਾਰ ਹੇਠ ਦੱਬੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਕਰਕੇ ਥੱਕ ਚੁਕੇ ਸਨ। ‘ਥੱਕੇ ਹੋਏ’ ਅੰਦਰੂਨੀ ਥਕਾਵਟ ਲਈ ਹੈ ਜਦਕਿ ‘ਭਾਰ ਹੇਠ ਦੱਬੇ ਹੋਏ’ ਬਾਹਰੀ ਬੋਝ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣ ਦੀਆਂ ਬੇਕਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਬੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਤੀਤੁਸ 3:5)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘ਉਹ ਭਾਰੇ ਬੋਝ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚੁੱਕਣਾ ਔਖਾ ਹੈ, ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਿਆਂ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਆਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਉਂਗਲ ਨਾਲ ਖਿਸਕਾਉਣ ਨੂੰ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ’ (23:4)।

ਮਸੀਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆਉਣਾ ਸੀ, ਆਖਿਆ, ‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਰਾਮ ਦਿਆਂਗਾ।’ ‘ਅਰਾਮ ਦੇਣਾ’ (*anapausis*) ਤੋਂ ਭਾਵ ‘ਤਾਜ਼ਗੀ,’ ‘ਨਵਾਪਣ,’ ‘ਜੋਸ਼,’ ਜਾਂ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਜਾਂ ਲੰਮੇ ਸਫ਼ਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ‘ਰਾਹਤ ਦੇਣਾ’ ਹੈ। ‘ਅਰਾਮ’ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦਾ ਇਕ ਆਮ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਵੀ ਉਸ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਜ਼ਬੂਰ 95:7-11; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4:1-11)।

ਆਇਤ 29. ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘ਮੇਰਾ ਜੂਲਾ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਲੈ ਲਵੋ।’ ਜੂਲਾ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕਠੇ ਬੰਨ੍ਹਣ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਅਧੀਨਤਾ ਲਈ ਅਲੰਕਾਰ ਸੀ (ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 28:48; ਯਿਰਮਿਯਾਹ 27:1-11; ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਦਾ ਵਿਰਲਾਪ 1:14)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਨੂੰ ‘ਜੂਲਾ’ ਆਖਿਆ (ਗਲਾਤੀਆਂ 5:1), ਅਤੇ ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਜੂਲਾ ਆਖਿਆ, ‘ਜਿਹਨੂੰ ਨਾ ਸਾਡੇ ਪਿਓ ਦਾਦੇ, ਨਾ ਅਸੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕੇ’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 15:10)।

ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਮੈਥੋਂ ਸਿੱਖੋ।’ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ ‘ਸਿੱਖੋ’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਕਿਰਿਆ ਸ਼ਬਦ (*manthano*) ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਨਾਉਂ ‘ਚੇਲਾ’ (*mathetes*) ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਦੇ ਚੇਲੇ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹਨ ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ 28:19)।

ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਕਿ ‘ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਮਨ ਦਾ ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਗ਼ਰੀਬ ਹਾਂ’ ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਅ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਯਿਸੂ ਦਾ ‘ਕੋਮਲ’ ਅਤੇ ‘ਗ਼ਰੀਬ’ ਸੁਭਾਅ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘੁਮੰਡੀ ਅਤੇ ਆਕੜੂ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ। ਯਸਾਯਾਹ ਵਿਚ ਦੁਖੀ ਦਾਸ (ਵੇਖੋ ਯਸਾਯਾਹ 42:2-4; 53) ਦੀਆਂ ਪੁਕਾਰਾਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਗੱਲ ਵਿਚ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ, ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।^੯

‘ਕੋਮਲ’ (*praus*) ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਹਲੀਮ’ (KJV) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਪਤਤੀ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੂਸਾ ਦੇ ਖੁਦਾ ਦਾ ਸੇਵਕ ਹੋਣ ਦੇ ਵਰਣਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਗਿਣਤੀ 12:3)। ਇਹ ਮੱਤੀ ਦੇ ਜ਼ਕਰਯਾਹ 9:9 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਫ਼ਤਹਿਮੰਦ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਵਰਣਨ ਲਈ ਕੀਤੀ: ‘ਵੇਖ ਤੇਰਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਧੀਨਗੀ ਨਾਲ, ਗਾਧੀ ਉੱਤੇ ਸਗੋਂ ਗਾਧੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਉੱਤੇ, ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ’ (21:5)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ‘ਮਸੀਹ ਦੀ ਹਲੀਮੀ ਅਤੇ ਨਰਮਾਈ’ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10:1)। ਪਹਾੜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਰਕਤ ਦੱਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਖੂਬੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (5:5 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)।

ਆਪਣੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹੋਏ ਮਸੀਹ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ‘ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਿਆਂ ਜੀਆਂ ਵਿਚ ਅਰਾਮ ਪਾਓਗੇ।’ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ‘ਪੁਰਾਣੇ ਰਸਤਿਆਂ’ ਵਿਚ ਮੁੜ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਇਹੀ ਵਾਅਦਾ ਦੇ ਕੇ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਜਿਰਮਿਯਾਹ 6:16)। ਭਾਸ਼ਾ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।

ਆਇਤ 30. ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸੱਦਾ ‘ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਜੂਲਾ ਹੋਲਾ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਭਾਰ ਹਲਕਾ ਹੈ’ ਆਖ ਕੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ‘ਹੋਲਾ’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ (*chrestos*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਢੁਕਵਾਂ,’ ‘ਅਰਾਮਦਾਇਕ,’ ਜਾਂ ‘ਦਿਆਲੂ’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ‘ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ’ ਹੈ। ਜਿਸ ਜੂਲੇ ਵਿਚ ਜਾਨਵਰ ਫਿਟ ਨਾ ਆ ਸਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬੜੀ ਖਿੜ ਜਾਂ ਚਿੜ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਦਾ ਜੂਲਾ ਹਰ ਬੰਦੇ ਤੇ ਸੁਰੱਖੀਅਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰੱਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬੋਝ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਰੀਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਸੌਖੇ ਅਤੇ ਮੰਨਣੇ ਅਸਾਨ ਹਨ (1 ਯੂਹੰਨਾ 5:3)। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਰੀਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲਿਖਤ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦੇ ਸਾਰ ਵੱਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਕਸਦਾਂ ਵੱਲ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਰਕਤ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

~~~ ਸਬਕ ~~~

ਸੱਦਾ (11:28-30)

ਸਾਨੂੰ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਕੌਣ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਵੜਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਯਿਸੂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਨੇੜੇ, ਨਿੱਜੀ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵੜਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਓ।’ ਇਹ ਸੱਦਾ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿੱਜੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਸਾਰੇ’ ਲੋਕ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਥੱਕੇ ਹੋਇਆਂ ਅਤੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਲੱਗਿਆਂ ਭਾਵ ਮਸ਼ਰੂਫ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੋਝ ਨਾਲ ਦੱਬੇ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬੋਝ ਬਣ ਗਈ ਹੈ, ਸੱਦਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਆਪਣਾ ਮਕਸਦ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿਗੜ ਰਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਟਿਆਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਯਿਸੂ ਦਾ ਸੱਦਾ ਸਭ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਦੱਸੇ ਹੋਏ, ਕੁਚਲੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਬੋਝ ਹੇਠ ਦੱਬੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਅਰਾਮ ਪਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਰਾਮ ਸਿਰਫ਼ ਸਰੀਰਕ ਤਾਜ਼ਗੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੂਹਾਨੀ ਬੋਝਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਅਸੀਂ ਝੱਲਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਹੜੇ ਬੋਝ ਉਹ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਜੋ ਉਹ ਹੈ,

‘‘ਹੌਲਾ’’ ਹੈ। ਉਹ ‘‘ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਮਨ ਦਾ ਗ਼ਰੀਬ’’ ਹੈ।

ਉਹ ਬੋਝ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਚੁੱਕਦੇ ਹਾਂ (11:28-30)

ਸ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਵਿਚ ਚੱਲਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਵਰਤਮਾਨ ਦੀਆਂ ਫਿਕਰਾਂ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵਰਗੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਝ ਲਈ ਫਿਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੀਆਂ ਸ਼ਿੰਦਗੀ ਤਣਾਅ ਭਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੋਝਾਂ ਨੂੰ ਹੌਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਤਰੀਕੇ ਦੱਸੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ ਦਈਏ (1 ਪਤਰਸ 5:7; ਵੇਖੋ ਜ਼ਬੂਰ 55:22)। ਦੂਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਬੋਝ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਬੋਝ ਚੁੱਕਣ ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰੀਏ (ਮੱਤੀ 6:34)।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਵੇਖੋ ਸੀਰਾਚ 51:26; ਮਿਸ਼ਨਾਹ ਐਬੱਥ 3.5; ਬੇਰਾਕੋਥ 2.2. ²ਵੇਖੋ ਡੋਨਲਡ ਏ. ਹੈਗਨਰ, ਮੈਥਿਊ 1-13, ਵਰਡ ਬਿਬਲੀਕਲ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 33ਏ (ਡਲਾਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1993), 324.